

ПРОТЕСТАНТСЬКА ЕТИКА ЯК ВИД ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Актуальність дослідження: переміна мислення людини міняє її особистість. Дослідження цієї теми є надзвичайно актуальним і в наш час, оскільки економіка нашої країни є в критичному стані і нам необхідно радикально міняти напрямки і шукати інші шляхи розвитку сучасної економіки. **Мета:** дослідити і довести як філософське мислення учасників економічного процесу може змінити напрям розвитку та економіку цілої країни. **Завдання:** проявити етикет, як самостійну дисципліну та поєднати з філософією. **Предмет дослідження:** в суспільстві існують певні правила етикету як в суспільному житті, релігійному житті так і в економіці, тому кожна людина є учасником економічного процесу. **Завдання дослідження:** зобразити етикет як самостійну незалежну дисципліну і поєднати значення з філософією. 500 років тому почалась реформація. Це був духовно суспільний рух, який сформував західну цивілізацію. Ми і до теперішнього часу живемо у світі побудованому на ідеях, народжених у той період. До реформації люди вважали, що праця – це страждання, своєрідна плата за гріх. Але такі реформатори та дослідники суспільних процесів як Марк Вебер, Мартін Лютер, Фома Аквінський, Жан Кальвін та багато інших почали доводити, що у кожній людині є своє унікальне покликання, яке можна віднайти у своїй професійній діяльності. Так люди почали бачити у роботі не покарання, а благословення. Тепер праця – це справа всього життя, а не результат тиску можновладців. Таке ставлення до роботи сформувало протестантську етику праці, яка базувалась на християнському принципі: І все, що тільки чините, робіть від душі, немов Господу! (Послання до коринтян 3.23). Незалежно від того хто ти ремісник, фермер чи президент, ти зобов'язаний виконувати свою роботу якісно, з любов'ю. Новий підхід до праці здійснив вагомий вплив у розвиток та економічне зростання західних країн, які прийняли реформацію. У своїй книзі «Протестантська етика і дух капіталізму» М. Вебер постарався відповісти що змінилося від переходу від традиційного до модерного суспільства (або мислення). В його розумінні це було зв'язано не стільки з технологіями, економікою чи політикою, а з тим, що люди почали мислити по іншому. І тут велике значення зіграла реформація. Вебер назвав це протестантською етикою. В той час як Карл Маркс допускав що економіка впливає на релігійність, Вебер довів, що цей зв'язок може бути зворотнім. Тобто люди можуть стати капіталістами завдяки своїй вірі [1, с. 83]. Протестанти, які на відміну від католиків, були відчужені від світу і більш байдужі до земних благ, були більш раціональні економічно. В протестантизмі економічний успіх вважався міткою Бога на тобі і свідчив що ти якби спасений. Також їхнє відношення до праці. У протестантстві праця вважалась чимось достойним і бажаним. Це їх моральний обов'язок трудитися не покладаючи рук заради високої мети, щоб зробити світ кращим. Працювали вони майже без вихідних. В той час важливо не потопати в багатстві, а бути аскетичними. Ось і ця комбінація дала результат. Саме тому в протестантів всяка робота вважається святою. Тому в Америці і до сьогодні люди говорять, що трудяться посудомийкою чи прибиральником, а для багатьох менеджерів чи директорів фірм не є принизливим винести сміття чи допомогти співробітникам в самих примітивних справах бізнесу. М. Вебер особливо підкреслює, що основним змістом професійної діяльності підприємця-протестанта не може бути накопичення капіталу як такого. Навпаки, істинний капіталізм в веберівському розумінні пов'язаний з раціональною регламентацією підприємницької діяльності: «Нестримна пожадливість у справах наживи пі в якій мірі не тотожна капіталізму, і ще менш його духу». «Капіталізм може бути навіть ідентичним приборканню цього ірраціонального прагнення, у всякому разі його раціональному регламентуванню». [1, с. 46]. На додачу в протестантизмі немає такої прив'язаності до сім'ї, що дозволяло індивідуальному служінню всьому суспільству в цілому і бути етичним. Тобто індивідуалізм не засуджувався. Ну і на кінець Кальвінізм звільнив християн від містицизму і віри в чудеса. Ми не можемо надіятися на чудеса, а лише на свою працю. Такий спосіб мислення відкрив дорогу технологіям і науковому методу. Відбувся процес раціоналізації суспільства [1, с. 124]. Якщо раніше речі сприймалися як даність, то тепер з'явилося більше рефлексії. В комплексі ці та інші фактори за Вебером, дозволили капіталізму процвітати. І в такій картині (моделі) багато країн світу, де не розвинений капіталізм, не можуть стати успішними економічно не тому, що у них немає багатств а тому, що вони більше надіються на чудеса. В людей відсутнє почуття раціоналізму і немає достатньо почуття провини, тому вони веселяться і тратають усе сьогодні не думаючи про завтрашній день. Вони не вірять в прогрес і те, що завтра буде краще, ніж сьогодні. Для них вважається нормальним вкрасти у суспільства заради своєї сім'ї чи нації заради свого клану. В такій картині саме культура, а значить і релігія визначає як люди мислять і яке відношення мають до життя. А також і те як країна буде розвиватися. Тому потрібно міняти мислення нації, а допомога багатих країн бідним це не вихід. Політика світового банку в цьому підході має опиратися не на те, скільки якій країні грошей дати, а на те як навчити людей мислити так, щоб вони могли збудувати міцну економіку. Іншими словами важливо не те який на даний момент рівень інфляції, а що сьогодні показують по телевізору. Це не означає, що Вебер був абсолютно правим і що все так і є [3]. Насправді є багато інших факторів, що впливають на економіку країн, але одним із ключових є релігія. Очевидно, чим вище освічена нація, тим більше шансів зростати економічно. А чим більший рівень безпеки і достатку країни, тим менше людей покладають надію на надприродне і на релігію. Так дослідник релігії такий як Стів Брюс вважає, що православний, протестант і атеїст – це не одне і те ж. Так після розпаду Радянського союзу економіка Естонії і Молдавії була приблизно на одному рівні, то це не означає, що так все і буде через 10 років [2]. Зокрема завдяки тому, що в Естонії переважав вплив протестантизму, їй вдалося простіше стати на колію демократизації. Адже, якщо б в естонців була б спадщина православної культури, а в молдаван протестантської, то економічна картина цих країн сьогодні виглядала б по іншому. І цей фактор не можна виключати. Адже менталітет навіть православного атеїста відрізняється від менталітету протестантського атеїста [2]. **Висновок:** переміна мислення та самодисципліна людини міняє її особистість, міняє та формує свідомість і майбутнє людини. Будь яка праця не є цілью для самозбагачення, а її якісне виконання має неабиякий вплив на розвиток та майбутнє зокрема країни в цілому.

Список використаних джерел

1. Вебер, Макс. 1904. Протестантська етика і дух капіталізму. Видавництво: Наш Формат, 2018. 216 с.
2. Додаткові філософські ресурси комп'ютерної мережі URL: (<https://www.youtube.com/channel/UC0FLTGtSw0qyu0N48MmKivQ>).
3. Додаткові філософські ресурси комп'ютерної мережі URL: <https://www.reformed.org.ua/>.